



Шолюм эл, порилык да гын веер!

25-ше (3309) №,
2017 ий 17 июнь,
шуматкече.

ЯМДЕ-ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш

0+

Юнкор слёт деч ший салам!

13 июньшто Йошкар-Олаште «Марий Юнкор» слёт почылтын.

Таум ойлена:

Марий Эл Республикын тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министрствыжлан, Марий Эл Республикын образований да науко министрствыжлан, Финляндийысе М.Кастрен ушемлан.



Юнкор-влакым саламлаш толшо уна-влак.



Е.Рублева
фотожос-влак.

«Марий Юнкор» слётыш Пошкырт ден Татарстан кундемла да Марий Эл гыч 26 самырык корреспондент толын.

«Ямде лий» газет редакцийна латикымше гана регион-влак кўкшытан слётым чумырен. Юнкор-влак Национальный президент школ-интернатыште илат. Директор Л.Г.Иксановалан таум ойлена!

Слёт I Марий Калык Погын эртымыдан 100 ий теммылан да Экологий идалькылан пōлекалтын.

Йолташ-влак, подписке тургым мучашке лишемеш. Эше таче да эрла «Ямде лий» газетлан возалташ лиш!

Почтыш вашкыза! Ак - 298 тенгеат 80 ыр.

Лотерей модышыш ушныза. Подпискым ыштыме нерген квитанцийдан копийжым редакцийыш колтыза. Тўнг приз - роликан коньки!

Электрон подпискылан 89093687726 номерышке (Билайн) 150 тенгем пыштыза. Вара emanova.anf@mail.ru адресышке серышым колтыза. Тушто фамилийдам, лўмдам да электрон адресдам ончыктыза.

«Ямде лийлан» возалт!



Подписке - 2017



Пагалыме мари́й калык!

Мари́й Мер Кана́ш лүм дене эн йоратыме Пеледыш пайрем-на дене уло кумылын саламлем!

Агавайремым вашталтыше икымше Йошкар пеледыш пайрем 1920 ий ага тылзын 27-ше кечынже Шернурышто лийын. Тудым ямдылымаште туныктышо, драматург Александр Фёдорович Конаковын надырже кугу. Ончыкыжым тыгаяк пайремым Чавайн, Шкетан, Шабдар, Палантай, Мухин, Ефремов, Куснылшо мари́й театрын актёржо-влак да молат Краснококшайскыште 1923 ий ага тылзын 24-ше кечынже эртареныт. Мари́й пайрем-влакым умбакыжат пайремлаш Пүрö олаште эртыше I Мари́й Калык Погынышто палемденыт.

Пагалыме мари́й-влак! Пеледыш пайремым чолган эртарыза! Ончыкыжымат Мари́й кундемнам түзаташ вийдам, мастарлыкдам да жапдам ида чамане. Шочмо йылмым, тўвырам да кугезе йўлам аклыза, шочмо пўртўсым перегыза.

Кажне мари́й енлан да ешыжлан пенгыде тазалыкым, кужу ўмырым, ваш пагалымашым да пиалым тыланем. Пайрем дене!

**Онъыжа
Эдуард Васильевич
АЛЕКСАНДРОВ.**



Гаче Йошкар-Олаште регион-влак кокласе Пеледыш пайрем эрта. Тудо 22 шагатлан түрлө тўсан сескемым шыжыктыме дене мучашлалтеш.

Пеледыш пайрем

Пеледыш пайрем гўжла ялыштем, Пайремла Шорсола кундемем. Йонгалтеш муро семже уремыште, Мари́й тувырым чия пошкудем. Шошо ага мучашлалтын, Пеш тыршен пашам ыштен калыкем. Кечыжат кўшыч порын ончале: «Тўзланал, калыкем, кундемем!»

**Юлия ИВАНОВА.
Кужэнгер, Шорсола.**



Н.ГОДУНОВАН фотожо.

Йоча-влакым аралыме тўнямбал кечым да кенез тўналтышым йочасалыштына куанен вашлийна. Пайрем моткоч веселан эртыш. Кече «кугыжа» дене пырля йомакысе герой-влак икшыве-шамычым саламлышт. Тўрлө модыш дене модыктышт, кечым пöлеклен кодышт.

**18 июнь –
Ачан кечыже**
Икымше гана 1910 ий США-ште июнын кумшо рушарнянже палемденыт. Ачадам саламлыза!

Уверлан уло вер

Мари́й Эл Республикын образований да науко министерствыже увертара.

13 июньшто «Юнармейская Зарница Поволжья» военный да спорт модмаш тўналын. Тушко 17 команде ушнен. Кажне командыште 10 рвезе, 4 ўдыр да тренер, чылаже - 255 ег. Участник-влак 34096 №-ан воинский частын казармыштыже кум кече иленыт, тыге салтак илышым «тамленыт». Сенышыш лекше команде Оренбург олаште эртаралтыше тагасымаште Мари́й Элн чапшымы арала.

Историйым шергалына

1855 ий 18 июньшто англичан-француз-турко войска Севастопольыш да тиде олан эн кўкшö верышкыже, Малахов курганыш, иканаште керылтын. Тиде кўкшакам сенен налын, олам руалтынеже улмаш. Но руш войска вианрак лийын, тушманым чактарен.



Куан дене вашкем

Кенез канышым мыят пайдалын да веселан эртараш тыршем. Школ пеленысе каныме да тазалыкым пенгыдемдыме лагерьышке кажне кечын куанен коштам. Тыште мыланем пеш келша. Лагерьысе кечына зарядке дене тўналеш. Туныктышына-влак түрлө онай мероприятий дене куандарат. Чыла верезат мый ум пален налам, йолташ-влак дене келшаш тунемам, тазалыкем шуарем.

**Настя МИХАЙЛОВА.
Волжский, Кугу Корамас.**

22 ИЮНЬ – ОЙГАНЕН ШАРНЫМЕ КЕЧЕ

Уло ял ужатен

Иван Васильевич Кушаков – кугезе кочам. Кугу сар деч ончыч колхозышто учётчик лийын. 1942 ий апрельыште тудым уло ял дене фронтыш ужатеныт. 1944 ийыште ик бой годым чот нелын сусырген. Эмлалтмеке, мӱнгыжӱ колтеныт. Ялыште бригадирлан ыштен.

Кугезе кочам кызыт пеленна уке. Но тудын наградыже-влак лӱддымӱ салтак лиймыже нерген шарныктат.

Морко, Коркатово.

Маша ДМИТРИЕВА.

Тиде кечын 76 ий ончыч Кугу Отечественный сар тунгалын.



Курымеш шарнена

Тачысе кечылан ялыштына сарын ик ветеранже Степан Иванович Петухов гына кодын. Кузнеч ялыште Сенгымаш кечылан торжественный митингыш тудым, тылыште тыршыше, сар жапысе йоча-влакым ўжынна ыле. Ме, йоча-влак, строй дене ошкыл моштымынам ончыктышна (снимкыште). Кумшо, кудымшо, индешымше класслаште тунемше-влак

поснак ойыртемалтыч. Нунылан да молыланат тамле призыв кучыктышт. Вара чылан «Бессмертный полк» акцияшке ушнышна. Тыныс илышнам арален налше-влаклан вуйнам савена.

У Торъял район.

Никита АНТИПИН.

Шопкер ялын геройжо

Кугезе кочана Петр Семенович Семенов Кугу Отечественный сарыште лийын. 1942 ийыште тудо Пензенский областысе Городище олаш логалын, полковой школышто тунемын да младший сержант званийым налын. Тушеч Курская Дугашке колтеныт. Илен лектам манын шоненат огыл, тунар чот кугу кредалмаш каен. Вара Сумской областыште Десна ден Днепр энгерлам вончымаште лийын. Губино

лӱман селам тушман кид гыч ныл гана поген налашышт логалын. Кочана снаряд осколко дене кок гана нелын сусырген. Госпиталь гыч лекмеке,

Житомирский областысе 108-ше Йошкар знамя Черниговский дивизий дене пырля Шепетовка олам, Подольский областысе ялла да Каменец селам арален кодымаште кредалын.

Умбакеже сар корныжо Румыний, Венгрий, Австрий, Чехословакий элла мучко шуйнен. Тунам кочана юж пехотинец лийын.

Война пытышаш лишан, 1945 ийыште, Петр Семенович Альпийский курыкым вончен, Мюнхен ола воктене «Мертвая голова» фашист войска дене кредалмаште участвоватлен. Кочайна Сенгымаш кечым Чехословакийыште вашлийын. 1946 ийыште, онжо тич орден да медаль-влакым пижыктен, шочмо Шопкер ялышкыже пӱртылын.

Даша ДЕКИНА,
Сашенька ВАСИЛЬЕВА.

Морко посёлко.



Колышт, йолташем

Марий Эл Республикысе наркологий диспансер дене пырля шындарыме проект

26
июнь –
Наркотик
ваштареш
кучедалме
кече

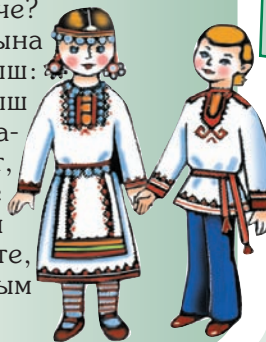


Кугурак классыште тунемше-влаклан

Пампалче ден Эчук Марий Эл Республикысе наркологий диспансерыш ошкылыт. Тудын пашаенже-влак 26 июньышто Йошкар-Олаште наркотик ваштареш кучедалме шотышто акыйым эртарат. Пампалче ден Эчукынат полшаш кумылышт уло.

ЭЧУК: Самырык-влакын сырам йўмышт, тамакым шупшышт нерген шуко ойлат. Тыгодымак наркоман-шамычын радамышт кечын кушкеш. Молан, Пампалче?

ПАМПАЛЧЕ: Кодшо гана вашлиймына годым Нина Николаевна каласыш: «Пытаргыш жапыште тендан гай ийготыш шудымо-влак аярын кепшылышкыже логалыт». Чынак. Вет мыланна, шкат палет, чылажат онай, чылажымат шке шижме шуэш. Адакше ийготыш шудымо-влакын торешланыме койыш озалана, «тыге ит ыште, тыге ит ойло» манмылан путырак веле ўчым ыштена. Но тиде ўчыжō - шкаланна.



Акрет годсо грек йылме гыч «НАРКОМАНИЙ» мут «ушым йомдарымаш», «уш кайымаш» манын кусаралтеш. Тиде аярым кеч ик гана тамлен ончышо егын, чынжымак, ушыжо кая. Тудын дене пўтынек наркотик озаланаш тўналеш.

Наркологий диспансерыште у оборутований-влак полшымо дене айдемын тамака, арака, тўрлō аяр дене кылым кучымыжым пеш вашке рашемдат. Тидлан шондым анализлан налыт.

Наркотик дене кылым кучышо йочам кузе палыман?



Йодышлан Республикысе наркологий диспансерын ийготыш шудымо йоча-шамыч дене пашам ыштыше врач-наркологшо Нина Николаевна ДАНИЛОВА

вашешта.

– Наркотикым уремысе «сай йолташ-влак» пеш вашке тушкалтен кертыт. Йоча ик гана тамлен ончымаште нимат ок лий манын шона. Но тудо тыге шижде шке эрыкшым, ешыжым, ончыкылык волгыдо илышыжым наркотиклан ужала. Шоналтыза: кўлеш мо тиде? Сандене, кугыен-влак, те тўткō лийза.

✗ Наркотик дене кылым кучышо йочан эн ончыч койышыжо вашталтеш: тудо ача-ава деч шылаш тōча, чояланаш, шойышташ тўналеш, жапым уремыште утларак эртараш тырша, ончыч куанен шуктым сомалжым ыштымым чарна, лишыл ен-влак деч йўкша, шагал мутлана.

✗ Илышын кўлдымыж нерген

кутыраш тўналеш, шижде, наркотик нерген ойла.

✗ Ача-ава деч оксам шукурак йодаш тўналеш, мōнгō гыч окса, шергакан арвер йомыт, йочан весылан пуышаш парымже лектеш.

✗ Йочан кумылжо пеш вашке вашталтеш: тургыжланыше лишеш, чўчкыдын сыра, кид йымакыже мо логалмым кышкылт кертеш.

✗ Шкенжым эскерымым чарна, мушкылтде, вургемым вашталтыде малаш возеш.

✗ Сынже вашталтеш: шинчаже йошкарга, коваштыже ошемеш, парня мучашыже-влак пуалыт, какаргыше пале-влак лектыт, кидыштыже але йолыштыжо уколым ыштыме вер палдырна.

✗ Палыдыме йолташ-влак лектыт, нуным мōнгō ок пурто, ача-ава дене палымым ок ыште, телефон дене шолып кутыраш тырша.



Закон шумлык

Наркотик дене кылым кучымылан

да тудым шаркалаш полшымылан закон почеш мутым кучаш логалеш. Тидын нерген Россий Федерацийын Уголовный Кодексыштыже возымо.

Ача-авам шекланаш йодам: ўдырдан але эргыдан ўстелыштыже, кўсеныштыже, сумкаштыже шприцым, палыдыме порошкым, таблеткым, ампулым, коштым кушкылым да молымат муыда гын, палыза – тудо наркотик дене кылым куча. Утлаш полшыза тудлан!

А.ЭМАНОВА ямдылен.

Книгагудышто урок

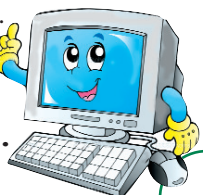
Ялысе книгагудын пашаенже Людмила Ивановна Михайлова 9-ше классыште тунемше-влакым книга каталог дене палыме лияш ўжө. Ик кечын книгапöртышкө ошкылна. Ойыртемалтше урок гыч теве мом пален налым. Күлешан книгагуд писын муаш каталог полша. Тудо кок түрлө: алфавит почеш да систематический. Алфавит каталогысо картычке-влак книган лүмжым але тудын авторжым ончыктат. А систематический каталогысо картычке-влак раздел дене кылдалт шогат да посна темым авалтат.

Людмила Ивановна кугу энциклопедийын да моло книган шенгел лаштыкыштышт улшо указательнын күлешлыкше, тудым кузе кучылтмо нерген каласкалыш. Кызытсе илышыш электрон каталог пурталтеш, садлан компьютер дене пашам ыштен моштыман.

Мыланна, ончыкылык студент лияш шонышо-влаклан, пален налме информаций пеш күлешан лиеш.

Элина НИКОЛАЕВА.

Морко, Эгерсола.



Жапдам моштен кучылтыда мо?

Тест

1. Те мом ыштышашым ончылгоч палемдеда да ежедневникеш возеда.

Тыге (1) уке (0)

2. Телевизор эре пашам ышта, да Те чыла передачым ончеда.

Тыге (0) уке (1)

3. Иктаж-кө дене мутланымаш кужу жап шуйна гын, тудым огыда чаре, а мутланен пытарымыжым виешак чытеда.

Тыге (0) уке (1)

4. Пенгыдын шоген, шке шонымашке шуын кертыда?

Тыге (1) уке (0)

5. Чыла сомылым кумыл йодмо почеш ыштеда?

Тыге (0) уке (1)

6. Те чыла вере шуаш тыршеда?

Тыге (1) уке (0)

7. Ег-влакын йодмыштым эре шуктеда?

Тыге (1) уке (0)

8. Тендан дек палымыда ик минутлан пурен. Но тиде «минут» шагат наре шуйна гынат, чытеда.

Тыге (0) уке (1)

9. Мом ыштышашым нигунам ончылгоч огыда палемде.

Тыге (0) уке (1)

10. Суртыштыда каже арверын шке верже уло.

Тыге (1) уке (0)

0-3 балл – Тендан жапдам воктен улшо ег да илыш ситуаций-влак виктарат. Тыландатыге келша да нимом вашталташ огыда шоно гын, нимолан колянаш.

4-7 балл – Те илышдам шотыш кондаш, чылажымат жапыштыже ыштен шукташ тыршеда, но эре шонымыда семын ок лий. Күлешаным күлдymаш деч ойыраш тунемза, тунам чыла сай лиеш.

8-10 балл – Шке жапдам моштен кучылтыда! Садлан Тендан чылажат пеш сай. Илышдам моштен чончеда да тидлан көра кумылда эре нөлтшө.



Шүдө тенге олмеш

Йолташем шукун улыт. Нуно мыланем күлеш годым эре полшат. Мыят йөсö годым полыш кидым шуялтем. Арам огыл ожнак калык ойлен: «Шүдө тенгет ынже лий, шүдө йолташет лийже».

Нина КУДРЯШОВА.

Шуко йолташем улмо дене кугешнем. Эн лишылже – Валя Филиппова. Ме изи годсек келшена. Пырля школышко коштына, ик парт коклаште шинчена, уроком пырля ыштена.

Дарья КРАСНОВА.
Морко, Коркатово.

Когыньыштымат аклем

Мыйын кок йолташем уло. Владик – ялысе йолташем. Ме, яра жап лиймеке, уремыште пырля модына. Тудо кандашымше классыште тунемеш. Тудо шуко пала, мылам каласкала. Алина – школысо йолташем. Ме ик классыште тунемына. Коктынат шашке, шахмат дене модаш йоратена. Алина сайын тунемеш. Күлеш годым мыланем полша. Йолташем-влакым жапдем да перегем.

Марат ПОЛОВНИКОВ.
У Торъял, Токтарсола.

Эн сай

Данил йолташем – весела, но пенгыде койыш-шоктышан, онгай рвезе. Тудо эн лишыл да ўшанле йолташем. Данил иктаж-мом шонен пышта гын, садак шукта. Коктын ўчашена гын, тудо эре сена. Йолташем изирак-влакым чамана, кугуракым жапла. Мыйын шонымаште, кеч йоча, кеч кугу лий, йолташ эре күлешак.

Никита СМЕРНОВ.
Морко, Шүргыял.

Акrostих

Шочмо ялем,
О сылне верем!
Чаплане пасу, олык ден,
Мотор Кукмарий кундемем.
Ончем кугешнен йырымваш
Вашталтше түсетым, ялем.
Емыж гай чевергалын вашкем,
Рвезе калык пелен мый лийнем.

Ольга КОШКИНА.
Советский, Кукмарий.



Йўлана илана

Йошкар-Оласе калык арвер сымыктыш пёрт-тоштерыште пушкыдо модышым меж гыч ыштыше мастар С.А.ПЕТРОВАН (снимкыште) ончерже эртыш. Кугезе коча-кован кидпашашт уэш илышыш пёртылеш. Кукшо межым йёрымё технике почеш мотор модышым кузе ыштыман? Айста Светлана Анатольевна деч умылтараш йодына.

ПОРТЫШ «ТАУШТА»

– Йёрымё кидпаша шуко жапым налеш, но тиде йомак тўня кумылым савыра да куаным конда. Портышым ик гана «йёратен» шындет гын, туддеч утлаш пеш неле. Модышым лўмын келыштарыме образец почеш гына ыштыман огыл, шке гыч тўрлө вашталтышым пурташ лиеш. Сандене тўрлө форман модыш-влак «шочыт» – икманащ, мастарлан – эрык!

– Пашам тўналме деч ончыч кид йымалне мо лийшаш?

– Меж, тўрлө кугытан име да синтепон але поролон кўлыт. Йёрымё кидпашалан ужалымаште лўмын набор уло.

– Умбакыже паша кузе вяяншаш?

– Мый Интернетыште ончен тунемынам. Кызыт шукуштын тыгай йён уло, шонем. Тушто кажне ошкылым кузе ыштышашым раш умылтарыме. Тўнжө – име полшымо дене межым пўтырен йёрыман. Синтепон ўмбаке межым пыштен, име дене шуркедылын, тўрлө формым келыштарыман. Модышын кажне ужашыжым посна йёрыман, вара иктеш ушыман.

– Те модышым шке гыч шонен ыштеда?

– Шке гыч ышташ нелырак. Тудым ужаш кўлеш. Ондак мый йоча книгаласе сўрет-влакым ончен ыштылынам. Интернетыште кычалынам. Кызыт фотосўретысе янлык-влакым ончен ыштем.

– Икымше модышдам шарнеда?

– Эше кузе! Кына тўсан изи слоным кечыгут йёренам. Мыланем пырысым, пийым йёраш утларак келша.

– Ты кидпашалан кумыланше, тўналтыш ошкылым ыштыше-влаклан мом тыланеда?

– Кажне кумылан ег йёрымё пашалан тунемын кертеш. Тыште йёрдымё модыш ок «шоч» – тиде эн тўн. Тудым кеч-кунамат тёрлаташ лиеш: утыжым коранден, ок сите гын, межым ешарен кертат. Нимом шылташ, шуко име тугалтеш, но паша деч лўдман огыл.

Авторын фотожо-влак. Л.ГРИГОРЬЕВА.



Пашаже-влак



ПУШЫМ ЫШТЫШЕ КОЧАМ

Кугезе кочам – Михаил Иванович Байков – Какшан воктене шочын-кушкын. Эгер тудым пукшен-йўктен, сандене кочам ондак колызо лийын. А колым кучаш пуш кўлын. Пушым ышташ ачаж деч тунемын.

Ўмыржө мучко кочам кандаш пушым ыштен. Тыгак тудо ечым, пу издерым ыштен моштен, йыдалымат пеш мастарын пидын. 80 ий илыме курымышто чочой мом гына чонен огыл: пёртым, вўтам, мончам, моло оралтым.



Артём АНИСИМОВ.
Морко, Коркатово.

Ондак пырням ик ий вўдыштө кийыктеныт. Пушым еш дене ыштеныт, вес еным пуртен огытыл, шинча возеш да пуш шелын кертеш манын шоненыт. Ик пушым ышташ талукат пеле жап кўлын. Вўд гыч лукмеке, теле гоч март марте кўргыжым руэныт. Вара тудым май марте шинчыктеныт. Эгер серыш кенеж вашеш нангаеныт, кылме марте конден огытыл.

9-ше мур

Икана Ош Юмо ўжын тўрлө калыкым шкеж геке. Тугын геке руш, чуваш, суас да одо - «налын ватыштым, йочаштым» күзеныт. Ик мариь гына шочшыж-влакым мландеш коген: «Вожылын дыр моло дечын - ала шуко да йочаже, Ала чийыме вургемышт шўкшырак улмаш». Кузу Юмо шыгешка да Волгенчым шуа, мариьын чыла йочаже, когарген, шем пундыш лийын. А каба тулеш тўрлө осалым ыштылше Кармакай тукум шочын.



Лач садлан кожлашке сийым:
Туарам, мелнам - кондат да
Пундышым сийлат мариь-влак.

Но кеч-моланат мучаш уло. Салий мўндыр корно гыч пўртылеш, но шкетын огыл, пырля ныл изак-шоляк - Пектемырын эргыже-влак - лўнгеныт, нуно шучко уверым конденыт: илештым толеныт, аваштым пуштыныт, вольыкым агеныт. А Пектемыр огешат ойгыро. Тунам Салий лаче гыч пикш дене шўтымў кандаш теркупшым луктын кудалта да ойла: «Кандаш имнешке имныжым лупшен кудале. Йодмемлан ыштат чарне, Вияш умдем вор теркупшым тумеш пудалыш». Калык ўрын.

Йўд эртымек, еҥ-влак уэш олыкышко погынат, Салий деч лийдымым да лийшашым йодыштыт.



А Салий

кудаше лачым,
Шекланен, тушечын лукто
Мом коштмаште муын кертын,
Мом ужнеже олно семын
Ший Пўян Пампалче верчын -
Лукто шўртнў лудо муным:
Кече гай волгалтын тудо,
Тул деч чот йўлен, лойгалтын,
Яклака ий гай вошт койын
Да йыли-юли йолгалтын.

Осал Пектемыр шоньмашыжым тушкен ойла да неле кердыжым нўлталеш, но муно шўм ўмбалне нимогай пале але лаке ок код. Вес кердым кок киде нўлталын руалеш - муно ок шалане.

Ф.ЛЕБЕДЕВАН сўретше-влак.

«ЮГОРНО» эпос почеш

Автор-влак:

Анатолий СПИРИДОНОВ,

Анатолий МОКЕЕВ (марланген).

Умбажыже автор Пектемырын чын тўсшым почеш. Опкын чонан Пектемыр шуко зияным ыштен, ятыр янлыкым пытарен. Салийын качажым, чал сонарзе Алатайым, лач тудак ешге кошартен. Поян але йорло - иктат ок пале, тудо вольыкым эреак ваиталтылеш: ужала да сайракшым налеш. Теве ынде пеш улан кундем ймбаке шинчажым пыштен, пуйто родо улына манын ондалкален, Чималий геке пижын. Кукарка ден Полтыш он-влакым сырыктен, тале, йскырт Кўльмезым кожгатен колташ шона. Тунам тудо Шурмаште оза лиеш!

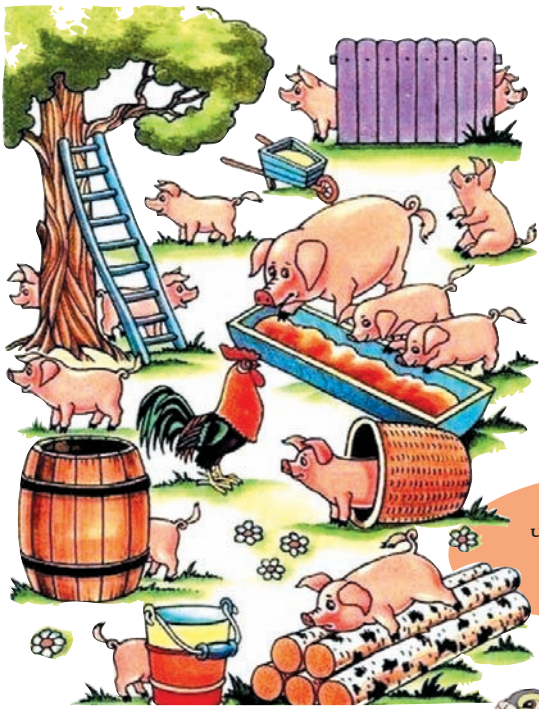
Тўня кумалты-
шыште Юмо
шакше чонан
айдемын ожыкым
налын. Кузе тыге
лийын?

Ончыч ямдылыме ожым
Шудо ден йыген Пектемыр,
Весылан - роколмашудын -
Урзо тич! - пукшен саскажым,
Кумшо ожын йўмў вўдыш
Шўрпелчаным
йышт пунчалын.



Шўртнў муным ужын,
еҥ-влак шып шогат. Вара
ўчашаш тўналыт: кушто
тиде муным аралаш?





Кудыве-чыште мыняр сӧснаиге шылын?

Тушеч мыняр шуко налат, тудо тунаре кугемеш. Мо тиде? (ӕжӕр)

ТУШТО

«М» буква гыч тӱналам, Чодыраште мый илем. Кужу пылышан улам, Кӱчык пеш изи почем. **Кристина АРХИПОВА.** Морко, Унчо.



Мыйын причёскем эн мотор!

Конкурс



Конкурсеш пырышо вес причёско-влакым ончалза. Марий Турек район Лӱсэнер ял гыч Ангелина ЕГОРОВА (1 фото) ден Ксения ЕГОРОВА (2 фото).

Конкурс умбакыже шуйна. Сенгышлан Т.Евсеев лӱмеш Национальный тоштерыш билетым кучыктена.



Пример-влакым шотло да сӱретым тыге чиялте:
9 - канде, 2 - ужарге, 5 - йошкарге, 7 - нарынче, 3 - шемалге канде.

Вот вет, кузе вет

Миклай ойла:

- Тентече окулист шинчам тергыш.
- Мом вара каласыш?
- Алфавитым тунемаш темлыш.

1	Ш								
2		Ш							
3			Ш						
4				Ш					
5					Ш				
6						Ш			
7							Ш		
8								Ш	

«Ш» буква дене пытыше лӱм мут-влакым клеткылаш возыза.

Юлия МИХЕЕВА ямдылен. Одо кундем, Алнаш район, Варале.

18 июнь - Медицине пашаен-влакын кечышт



Индекс: Марий Элыште - 78574, вес кундемлаште - 52713. Тираж 1300 экз. Заказ 1179. Формат - А-4-8. Директор-тӱн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lji@mari-el.ru, yamde_lji@mail.ru. Сайтын адресше: yamde-lji.ru, Тел. 45-25-49(факс); 45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казенный предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралымаште законодательством шуктен шогымым эскерше Федеральный службон Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер - ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

Печатыш пуымо жап - 14-00, фактически - 13-00. Ак - кутырен келшыме почеш.

Авторын да редакцийн шонымашышт тӱрлӧ лийын кертыт. Серыш-влак мӱнгеш ӧгыт колталт.

0+

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Редакцийн да издательын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20.